

55601325 : สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

คำสำคัญ : การจัดการ / ทรัพยากรชายฝั่งทะเล/ชุมชน

วิลาสินี กนิษฐานุกพงศ์ : การจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลโดยชุมชน กรณีศึกษาชุมชนชายฝั่งทะเล ตำบลบ่อหิน อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : อ.ดร.สรวรยา ธรรมอภิพล. 108 หน้า.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพัฒนาการและความเป็นมาของการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลโดยชุมชน ตำบลบ่อหิน อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง 2) ศึกษากระบวนการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลโดยชุมชน 3) ศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จในการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลโดยชุมชน และ 4) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลโดยชุมชน ดำเนินการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการศึกษาเอกสาร การสังเกตและการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก 3 กลุ่ม ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาชน และองค์กรชุมชน ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จะนำมาตรวจสอบความครบถ้วนและความถูกต้องของข้อมูลด้วยวิธีการตรวจสอบแบบสามเส้า จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาสรุปและนำเสนอผลการศึกษาในรูปแบบพรรณนาความ

1) จากการศึกษาพัฒนาการและความเป็นมาของการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลโดยชุมชน ตำบลบ่อหิน อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง พบว่าพัฒนาการและความเป็นมาของการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลโดยชุมชน ตำบลบ่อหิน อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง จากอดีตจนถึงปัจจุบันที่ทรัพยากรมีความอุดมสมบูรณ์และต่อมามีความเสื่อมโทรมลงจากการทำสัมปทานเผาถ่าน และการใช้เครื่องมือประมงผิดกฎหมายส่งผลให้เกิดความขัดแย้งและการลดลงของทรัพยากร แต่ในปัจจุบันได้มีการอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ชายฝั่งทะเล โดยความร่วมมือของชาวบ้านในชุมชน องค์กรชุมชน หน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมและให้การสนับสนุนการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาพื้นที่ให้คงความอุดมสมบูรณ์สอดคล้องกับวิถีชีวิตและอาชีพของคนในชุมชน 2) กระบวนการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลโดยชุมชน พบว่ากระบวนการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลโดยชุมชนสามารถแบ่งออกเป็น 4 กระบวนการ คือ 1. การวางแผน เพื่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนและนโยบายในการดำเนินงานและการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างชุมชนหรือหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง 2. การจัดกระบวนการ 3. การลงมือดำเนินการตามแผน 4. การประเมิน เพื่อติดตามการแก้ปัญหา 3) ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลโดยชุมชน จำแนกเป็นปัจจัยภายในของชุมชน เช่น การมีผู้นำที่จริงจังและทุ่มเทกับการจัดการทรัพยากร ทำให้กิจกรรมต่างๆยังคงขับเคลื่อนไปได้ และความร่วมมือของคนในชุมชนชายฝั่งทะเล ที่ตระหนักและเห็นคุณค่าของทรัพยากรและปัจจัยภายนอก เช่น การสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ และ 4) ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลโดยชุมชน จะเห็นได้ว่าปัญหาและอุปสรรคในการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลโดยชุมชน ประกอบไปด้วยองค์ความรู้ การเปลี่ยนผู้นำท้องถิ่นและความต่อเนื่องของนโยบาย การเมืองท้องถิ่น งบประมาณ และเครื่องมือประมงที่ไม่มีกฎหมายควบคุม

สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ปีการศึกษา 2556

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

55601325 : MAJOR : PUBLIC AND PRIVATE MANAGEMENT

KEY WORD : MANAGEMENT/COASTAL RESOURCE/COMMUNITY

WILASINEE KANITTHANUPONG : COASTAL RESOURCE MANAGEMENT BY COMMUNITY: A CASE STUDY OF COASTAL COMMUNITIES IN BOHIN SUBDISTRICT, SIKAO DISTRICT, TRANG PROVINCE. THESIS ADVISOR : SAWANYA THAMMA-APIPON, Ph.D. 108 pp.

This study aimed 1) to study the development and background of the management of coastal resources by the community, Borhin sub-district, Sikao district, Trang province, 2) to analyze the process of the management of coastal resources, 3) to find out key success factors by the community and 4) to study problems and obstacles of the management of coastal resources. This study was a qualitative research and the data were collected from document, observation, and in-depth interview with 3 main informants, i.e., public sector, people sector, and community organization. The data were verified through the methodological triangulation and then presented the results in the form of description.

1) The results of development and background of the management of coastal resources by the community, Borhin sub-district, Sikao district, Trang province showed that the resources were fertile and it has been deteriorated these past few years by the charcoal concession and illegal marine fishing gear that caused the conflict and the decrease of resources. Nowadays, the coastline has been conserved and restored by the cooperation among local people, public and private sectors. They have cooperated to conserve the resources and correspond with people's way of life and their career, 2) the process of the management of coastal resources found that the process could be divided into 4 stages. The first stage was the planning for conferences for sharing their opinion and policies and exchanging the data between community and related public sector, the second was organizing, the third was implementing and the last was evaluation, 3) the key success factors of the management of coastal resources were divided into internal factors: the dedicated leadership for the resource management, continuing activities, and the cooperation of the local people who delighted and appreciated the resource, and external factor: supporting from sectors, and 4) problems and obstacles of the management of coastal resources consisted of knowledge, the changing of local leadership and continuity policy, local politics, budget and illegal marine fishing gear.

Program of Public and Private Management

Graduate School, Silpakorn University

Student's signature.....

Academic Year 2013

Thesis Advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร.สุวรรณยา ธรรมอภิพล ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สำหรับความช่วยเหลือ ความห่วงใย และคำแนะนำที่ดีมาโดยตลอด รวมทั้ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิโรจน์ เจษฎาภิรักษ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.สุทิดา ลุ่มบุตร ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย ส่งผลให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของอาจารย์ทั้งสามท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณธรรมฤทธิ์ เขบาทและภรรยา ที่ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยในเรื่องที่พักอาศัย รวมถึงการดูแลอย่างดี ตลอดระยะเวลาของการเก็บข้อมูล ขอบพระคุณบังเฮา สุขาวี รัตนตรึง ที่ได้ช่วยเหลือผู้วิจัยในการประสานงานและอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลในหมู่บ้านต่างๆ จนกระทั่งการเก็บข้อมูลสำเร็จลงได้ด้วยดี ขอขอบคุณผู้ให้ข้อมูลทุกท่าน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ สละเวลาในการให้สัมภาษณ์และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับงานวิจัยชิ้นนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณพ่อและคุณแม่ที่ให้กำลังใจ ให้การสนับสนุนผู้วิจัยในทุกๆ เรื่อง ขอขอบคุณพี่สาวฝาแฝดที่อยู่เคียงข้าง คอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา จนวิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

สุดท้ายผู้วิจัยขอขอบคุณมิตรภาพดี ๆ จากพี่ๆ เพื่อนๆ น้องๆ สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน มหาวิทยาลัยศิลปากร (วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์) รุ่นที่ 6 ทุกคน โดยเฉพาะพี่ปีและน้องป้อม สำหรับกำลังใจดี ๆ และการช่วยเหลือ จนผู้วิจัยข้ามผ่านอุปสรรคต่างๆ มาได้ด้วยดี